

BorÁ³ka

SzerzÁ: KapallÁ³ G. Gyula
2012. májijus 21.
UtolsÁ³ frissÁ-tÁ@s 2012. májijus 21.

A kÁzÁzÁnsÁ©ges borÁ³ka (*Juniperus communis*) a ciprusfÁ©lÁ©k csalÁ;djÁ;ba tartozÁ³ ÁrÁkzÁ¶ld nÁ¶vÁ©nyfaj. FÁ±szer- gyÁ³gynÁ¶vÁ©ny. NÁ©pies neve: aprÁ³ fenyÁ, borostyÁntÁ¼ske, borosÁjn, borovicska, fenyÁ'tÁ¼ske, borsikafenyÁ, borsfeny fenyÁ'mag, gyalogfenyÁ, tÁ¶rpeborÁ³ka, tÁ¶viskÁ©s fenyÁ, borÁ³kafenyÁ, gÁ°zsfenyÁ, pattanÁ³fenyÁ, komkÁ©k.

3â€5 m magasra nÁ¶vÁ, ÁrÁkzÁ¶ld cserje. Sudara bÁ³kolÁ³. A nÁ'ivarÁ° egyedek rendszerint elfekvÁ'k, a hÁ-mivarÁ° pÁ©l inkÁ;bb feltÁ¶rekvÁ'k, esetenkÁ©nt oszloposak. MÁ;sodik Á©ves, Á©rett, sÁ¶tÁ©t kÁ©kesfekete, hamvas-fÁ©nyes, meghÁ°sos fekete borsnÁ;| valamivel nagyobb szemÁ± tobozbogyÁ³ja (*galbulus*) a borÁ³kabogyÁ³ (*Juniperi fructus*); a bogyÁ³s gyÁ¼mÁ¶lcsÁ¶k egyike. Az elsÁ' Á©vben zÁ¶ld marad, Á©s csak a má;sodik, ritkÁ;bban a harmadik Á©vben Á©rik be, ezÁ©rt Á©s Á©retlen bogyÁ³k gyakorta lÁ;thatÁ³k ugyanazon a nÁ¶vÁ©nyen. Az Á©rett bogyÁ³ fÁ©nyes feketÁ©skÁ©k, Á;itmÁ©rÁ'je 5 bevonata kÁ©kes-hamvas, viaszos.

RÁ©gÁ³ta hasznÁ;ljÁ;k fÁ±szernek, fÁ'znek belÁ'le lekvÁ;rt Á©s borÁ³kapÁ;rlatot, Á©s felhasznÁ;ljÁ;k a gin, jenever Á-zesÁ-tÁ. A csÁ-pÁ's, Á©des-kesernyÁ©s, zamatos, nagyon aromÁ;s Á-zÁ± bogyÁ³jÁ;bbÁ³l desztillÁ;ljÁ;k a borÁ³kaolajat, ami fÁ±szer- Á©likÁ'reszenciÁ;k alapanyaga. OlajÁ;t Á©s a zÁ¶ld rÁ©szek lepÁ;rlÁ;sa utÁ;in fennmaradÁ³ kÁ;trÁ;nyt má;ir az Á³kori Egyiptomba hasznÁ;ltÁ;k a balzsamozÁ³ szerekben â€ az olajat gyÁ³gyÁ-tÁ;ra is. Ma fÁ'kÁ©nt illatszerek alapanyaga, de fÁ;jÁ;t má;ir az rÁ³maiaiak is fÁ¼stÁ¶lÁ'kben hasznÁ;ltÁ;k.

FÁ±szerkÁ©nt frissen vagy szÁ;rtva, egÁ©szben vagy Á'rÁ¶lve hasznÁ;ljuk â€ kÁ¼lÁ¶nÁ¶sen a vadhÁ°sokhoz, de má;irtÁ pÁ;icok Á-zesÁ-tÁ©sÁ©re, sÁ't, hÁ°sok fÁ¼stÁ¶lÁ©sÁ©hez is kitÁ±nÁ'. Kellemes illata miatt a hÁ°spÁ;icok Á©s hÁ°sfÁ¼stÁ¶lÁ legfÁ'bb alkotÁ³rÁ©sze. A grillezett hÁ°sok borÁ³kÁ;s fÁ¼stben finom aromÁ;s Á-zt kapnak. Az egÁ©szben vagy felezve hasznÁ;lt bogyÁ³t tÁ;lalÁ;s elÁ'tt ki kell szedni az Á©telbÁ'l. HasznÁ;ljÁ;k fÁ'zelÁ©kek, salÁ;itÁ;k, savanyÁ° kÁ;poszta, marinÁ-halÁ©telek, sonkapÁ;icok Á-zesÁ-tÁ©sÁ©hez is.

TermÁ©se a Magyar GyÁ³gyszerkÁ¶nyben, illetve az EurÁ³pai GyÁ³gyszerkÁ¶nyben *Junipero galbulus* nÁ©ven drogálapanyagkÁ©nt szerepel. GyÁ³gyteakeverÁ©kekben vizelethajtÁ³, emÁ©sztÁ©st serkentÁ', vesekÁ'oldÁ³, epekÁ'oldÁ³ hatÁ;sÁ°. KitÁ±nÁ' izzasztÁ³ hatÁ;sÁ°, de reumatikus panaszokra is jÁ³.